

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 11Csp/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321201098
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8321201098.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 358 311 54, zastúpeného: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto proti žalovanej: F. C., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX N. T. XX o zaplatenie sumy 1.379,43 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi sumu 73,85 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 73,85 eur od 30.8.2021 do zaplatenia, a to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Súd žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s. ako právny nástupca po zlúčení so spoločnosťou Consumer Finance Holding a. s. podal dňa XX.X.XXXX na súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 1.379,43 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 28.8.2018 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

2. V žalobe žalobca uviedol, že pôvodný veriteľ so žalovanou dňa X.X.XXXX uzatvoril zmluvu o pôžičke evid. č. XXXXXXXX/XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 2.100 eur, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 61,21 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 3.672,60 eur. Do podania žaloby žalovaná uhradila z vyššie uvedenej zmluvy sumu 2.026,15 eur. Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé splátky riadne a včas, preto ju pôvodný veriteľ listom zo dňa 27.6.2018 - predžalobná upomienka vyzval k úhrade dlžných splátok a upozornil ju na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, pôvodný veriteľ dňa 19.08.2018 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 22.8.2018 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Žalobca tiež uviedol, že ku zosplatneniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením. Splátka uvedená v predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premĺčacej lehoty. Neuhradením splátky aspoň splatnej uvedenej v predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než tri mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu a keďže ku zosplatneniu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik

potrebnej dlžky omeškania. K uvedenému žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/447/2016.

Žalovaná do dňa podania žaloby dlžné splátky neuhradila. Celkový dlh ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 1.379,43 eur, zmluvnú pokutu evidovanú v prehľade splátok a úhrad v sume 161,28 eur si žalobca neuplatňuje. Vzhľadom k tomu, že žalovaná sa dostala so splatením pôžičky do omeškania, žalobca si uplatňuje aj úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba na doručenie je najviac 5 dní.

V žalobe ďalej žalobca uviedol, že súčasťou pohľadávky žalobcu sú aj náklady v zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré žalobcovi vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky vo výške 0,00 eur, a tieto si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Celková výška dlžnej sumy žalovanej ku dňu podania žaloby tvorí : istina - náklady na vymáhanie - prijaté úhrady = žalovaná suma (3.405,58 eur - 0,00 eur - 2.026,15 eur = 1.379,43 eur)

3. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil Notársku zápisnicu N XXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX vrátane príslušnej prílohy, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 2.6.2015, Predžalobnú upomienku zo dňa 27.6.2018 s doručenkou, Oznamenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.8.2018, fotokópiu občianskeho preukazu žalovanej, list pôvodného veriteľa zo dňa 29.5.2015, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Prehľady splátok a úhrad ku dňu 31.1.2021.

4. Súd doručoval žalovanej podľa ust. § 167 ods. 1a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) žalobu s prílohami, s procesným poučením a s uznesením s výzvou na vyjadrenie k žalobe, ktoré si prevzala dňa 28.8.2021. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila.

5. Uznesením č. k. XXCsp/XX/XXXX - XX zo dňa XX.XX.XXXX súd pripustil, aby do konania namiesto žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s. vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s. r. o., IČO: 358 311 54 a to na základe návrhov na zmenu strany sporu na strane žalobcu z dôvodu uzatvorenia Zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzatvorená medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a. s. ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia, s. r. o. ako postupníkom, ktorej predmetom je sú aj pohľadávky postupcu voči žalovanému ako dlžníkovi. Spoločnosť Intrum Slovakia, s. r. o. súhlasila s tým, aby do konania vstúpila na miesto doterajšieho žalobcu. K návrhu postupník pripojil aj Oznamenie o postúpení pohľadávky zo dňa 28.9.2021 adresované žalovanej.

6. Podľa § 297 CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie na deň 16.11.2021, pričom žalobca a právny zástupca žalobcu svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili z dôvodov pracovnej zaneprázdnenosti a nenavyšovania trov konania v súlade so zásadou hospodárnosti a súhlasili s rozhodnutím vo veci bez účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Žalovaná svoju neúčast' neospravedlnila a pojednávanie nežiadala odročit'.

7. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby spolu s prílohami a zistil tento skutkový stav:

8. Listom zo dňa 29.5.2015 pôvodný veriteľ spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. ponúkol žalovanej odmenu za zodpovedný prístup k splácaniu pôžičky a to ďalšími 2.100,- eur, ktorou splatia aktuálny zostatok na starej pôžičke 513,55 eur a navyše získa 1.586,45 eur s novou mesačnou splátkou 61,21 eur s dobou splatnosti 60 mesiacov. K využitiu tejto ponuky platnej do 20.6.2015 postačovalo navštíviť pobočku veriteľa a pripraviť so platný občiansky preukaz, číslo bankového účtu a tento list.

9. Pôvodný veriteľ spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. a žalovaná ako klient dňa X.X.XXXX uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej spoločnosť poskytla žalovanej pôžičku vo výške 2.100,- eur

Z údajov o žalovanej vyplýva, že žalovaná bola starobná dôchodkyňa, vydatá, nie je zamestnaná, s výškou príjmu 320,- eur a s mesačnými finančnými výdavkami (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov) vo výške 20,00 eur a inými mesačnými výdavkami (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón) vo výške 0,00 eur.

10. Z časti zmluvy označenej ako Pôžička vyplývajú nasledovné údaje:

- druh: bezúčelový spotrebiteľský úver
- celková výška a mena úveru: 2.100,- eur
- celkové náklady spotrebiteľa: 1.572,60 eur
- celková čiastka: 3.672,60 eur
- splátka: 61,21 eur
- počet splátok: 60
- prvá splátka splatná dňa: 20.7.2015
- ďalšie splátky splatné vždy: 20. dňa v mesiaci
- termín konečnej splatnosti: 06/2020
- priemerná hodnota RPMN: 18,24 %
- RPMN: 27,64 %
- fixná ročná úroková sadzba: 27,64 %
- odplata: 27,64 %
- najvyššia prípustná výška odplata: 27,66 %
- doba trvania zmluvy: do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy

11. Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 1. spoločnosť sa zaväzuje poskytnúť klientovi spotrebiteľský úver a klient sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom za podmienok uvedených v tejto zmluve.

Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 5.4 klient je povinný plniť spoločnosti za poskytnutie pôžičky riadne a včas spôsobom dohodnutým v zmluve.

Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 6 klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch uvedených v splátkovom kalendári. Prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

V časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 7 RPMN sa vypočíta podľa klientom zvoleného spôsobu splácania pôžičky podľa vzorca uvedeného v zákone o spotrebiteľských úveroch. K výpočtu RPMN žalovaný svojim podpisom potvrdil prevzatie Informácie o ročnej percentuálnej miere nákladov s uvedením predpokladov pre jej výpočet.

Podľa časti zmluvy označenej ako „Zmluvné podmienky“ článku 8.1 zmluva sa skončí úplným splnením všetkých záväzkov a pohľadávok klienta vo vzťahu k spoločnosti podľa zmluvy.

Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 9.2 spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškani s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

Podľa časti zmluvy označenej „Zmluvné podmienky“ článku 11.2 spoločnosť doručuje písomnosti na adresu klienta uvedenú v zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú klientom spoločnosti najneskôr pred dňom oznámenia písomností na poštovú prepravu spoločnosťou. Oznámenia zasielané klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy klient príslušné oznámenie obdrží, inak okamihom, kedy klient príslušné oznámenie odmietne prevziať alebo sa príslušné oznámenie zaslané spoločnosťou na poslednú známu adresu klienta vráti spoločnosti ako nedoručená, a to aj v prípade, že sa klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel. Ostatné písomné zásielky sa považujú za doručené okamihom, kedy klient príslušnú zásielku obdrží.

12. Predžalobnou upomienkou zo dňa 27.6.2018 vyzval pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka, a. s. žalovaný na úhradu nedoplatku na splátkach v celkovej výške 177,41 eur a to bezodkladne s tým, že ak do 5.8.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 04/2018 bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Predžalobnú upomienku zasielanú na adresu uvedenú žalovanou v zmluve si žalovaná prevzala dňa 6.7.2018.

13. Listom zo dňa 22.8.2018 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka, a. s. oznámil žalovanej, že došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti dlhu z úverovej zmluvy č. XXXXXXXX a vyzval žalovanú na zaplatenie sumy v celkovej výške 1.379,61 eur.

14. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná po poskytnutí úveru veriteľovi na splátkach celkovo do 31.1.2021 uhradila sumu 2.026,15 eur. Od 19.08.2018 pôvodný veriteľ eviduje nezaplatenie splátky vo výške 835,76 eur. Po zosplatnení žalovaná na svoj dlh už žiadne splátky neuhrádzala.

Právny stav

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného do 22.12.2015 (ďalej len „zákon“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) zákona účinného od 11.6.2010 sa na účely tohto zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods. 1 zákona účinného od 10.6.2013 veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona účinného od 10.6.2010 do 30.4. 2018 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona účinného od 1.4.2015 do 30.4.2018 spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

Podľa § 11 ods. 2 Zákona účinného od 1.4.2015 do 31.12.2016 ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

16. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného od 1.11.2008 (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného od 17.7.2014 predávajúci nesmie konať v rozpore dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

17. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) účinného od 1.1.1992, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992 neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného od 1.11.2008 spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.3.2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 a ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného od 1.7.2011 ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 13.6.2014 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2004 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené

20. Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.6.2014, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.9.2014, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

Posúdenie veci súdom

22. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, z ktorej vzniknutú pohľadávku nadobudla ako právny nástupca spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s. a následne spoločnosť Intrum Slovakia, s. r. o. ako postupník titulom Zmluvy o postúpení pohľadávky, a preto má súd za to, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

23. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar, či služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

24. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka najmä formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

25. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Čl. 6 ods.

1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takeého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť, či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

26. Na základe vykonaného dokazovania má teda súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktoré je zmluvou spotrebiteľskou dňa X.X.XXXX, na základe ktorej bola poskytnutá žalovanej pôžička vo výške 2.100,- eur, ktorú sa žalovaná zaviazala splatiť v 60 splátkach vo výške á 61,21 eur mesačne s prvou splátkou splatnou dňa 20.7.2015, pričom žalovaná doposiaľ na tento úver zaplatila sumu 2.026,15 eur.

27. Súd po dôkladnom preštudovaní listinných dôkazov dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere považuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. f).

28. Súd je toho názoru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi pôvodným veriteľom a žalovanou neobsahuje povinné údaje a to údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o termíne konečnej splatnosti úveru podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Gramatickým výkladom tohto ustanovenia súd dospel k záveru, že je potrebné rozlišovať pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti úveru“. V danom prípade sa nejedná o totožné pojmy. Ustanovenie uvedené v zmluve, že „doba trvania zmluvy je do splatenia všetkých záväzkov klienta“, je neurčité a nezrozumiteľné. Stanovenie obligatórnej náležitosti zmluvy znamená presné a jasné vymedzenie obsahovej informácie, nie nutnosť spotrebiteľa odvodzovať takýto údaj (informáciu) pred podpisom zmluvy. Pod pojmom doba je náležite rozumieť dlhší časový úsek, obdobie, ktoré sú ohraničené začiatkom a koncom. Ak zákonodarca určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať ako podstatnú náležitosť dobu trvania zmluvy, bolo povinnosťou veriteľa takúto dobu trvania zmluvy v zmluve o pôžičke uviesť. Pre úplnosť súd uvádza, že pojem „počet splátok“, ktorý v zmluve o pôžičke je numeratívne vyjadrený číslom 60, nie je možné stotožňovať s pojmom „doba trvania zmluvy“, pretože nevystihuje ani začiatok a ani koniec obdobia.

Údaj o termíne konečnej splatnosti pôžičky má byť uvedený tiež presne a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Termín znamená uvedenie presného dátumu konečnej splatnosti úveru na rozdiel od pojmu lehota vyjadrujúca určitú dĺžku trvania. Poskytovateľ úveru (ktorý je autorom formulárovej zmluvy) v čase uzatvárania zmluvy nepochybne pozná každú jednotlivú jej obsahovú náležitosť a teda aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Je preto v súlade s potrebou zachovania elementárnej zmluvnej rovnováhy účastníkov zmluvy, aby spotrebiteľ v tomto rozhodujúcom časovom momente nemusel odvodzovať obligatórne náležitosti zmluvy, ale ich v tom čase tiež poznal (aj s prihliadnutím na značný rozsah údajov obsiahnutých v zmluve, ich formuláciu, zrozumiteľnosť a to obsahovú aj formálnu). Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov.

29. Súd tiež považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov aj podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko súd je toho názoru, že v danom prípade došlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver veriteľom.

30. Povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa chráni nielen samotného spotrebiteľa pred negatívnymi dôsledkami neschopnosti splácať úver, ale sprostredkovane aj spoločnosť ako celok, nakoľko predchádza negatívnym sociálnym dôsledkom platobnej neschopnosti v podobe pádu spotrebiteľa a osôb na ňom závislých do verejnej sociálnej siete, narušených rodinných a sociálnych vzťahov a pod. V neposlednom rade chráni aj veriteľov, lebo odborné posúdenie bonity spotrebiteľa pri žiadosti o ďalší úver znižuje riziko veriteľov, ktorí rovnakému spotrebiteľovi poskytli úvery alebo iné služby už skôr. Veriteľ

má teda zákonnú povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa, pričom vzhľadom na požiadavku odbornej starostlivosti je povinný subjektívne údaje poskytnuté spotrebiteľom overiť minimálne u zamestnávateľa a zistené údaje konfrontovať s údajmi z verejne dostupných databáz.

31. Súdny dvor (druhá komora) EÚ v rozsudku vo veci C-679/18, OPR-Finance s. r. o. proti GK rozhodol, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

32. Súd poukazuje, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere v časti upravujúcej príjem žalovanej sa uvádza výška starobného dôchodku 320,- eur. Zo zmluvy nevyplývajú iné mesačné výdavky (SIPO, náklady na bývanie a telefón), ale len mesačné výdavky vo výške 20,- eur ako splátky úverov, hypoték, lízingov. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere ďalej nie je ani zrejmé, aké doklady pre overenie bonity pre veriteľa postačovali, zrejme len občiansky preukaz, ktorý pôvodný veriteľ žiadal od žalovanej predložiť. Podľa názoru súdu nepostačuje, aby si veriteľ údaje o potenciálnom dlžníkovi len zabezpečil, ale musí ich aj racionálne a ekonomicky vyhodnotiť tak, že schopnosť dlžníka úver splácať je splnená v rozsahu ako predpokladá § 7 ods. 1 posledná veta zákona o spotrebiteľských úveroch. V prípade ako je tento, ak veriteľ údaje o bonite dlžníka, ktorými disponuje, vyhodnotí v hrubom rozpore s § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, je potrebné mať za to, že hrubo porušil povinnosť konať s odbornou starostlivosťou vyplývajúcou z tohto ustanovenia.

33. Tiež, čo sa týka výšky úrokovej sadzby, ktorá bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere dojednaná na 27,64 %, súd pristúpil k preskúmaniu tejto výšky, keďže úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Dohodnuté úroky sú odplatom za užívanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

34. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom.

35. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu od 1 do 5 rokov

- v prvom polroku 2016 v sadzbe 9,94 % ročne,
- v druhom štvrtroku 2016 v sadzbe 9,89 % ročne,
- v mesiaci máj 2016 v sadzbe 9,93 % ročne,

- v prvom štvrtroku 2016 v sadzbe 9,99 % ročne,

36. Úroková sadzba z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy je viac takmer trojnásobne vyššia ako priemerné sadzby úrokov z úverov poskytovaných úverovými inštitúciami v rovnakom období. Z verejne dostupnej knižnej publikácie o odplatách pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľom vyplýva, že všeobecné súdy pri odplatnom poskytovaní peňažných prostriedkov hranicu hrubého nepomeru rozpätia tejto odplaty v zásade vymedzili v rozpätí od 24 až 60 % odplatného plnenia ročne, a to v závislosti od okolností konkrétneho prípadu (In: Budjač. M: Civilnoprávna úžera a odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľom, 2018, Wolters Kluwer).

37. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. (pozri rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/114/119 zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 15Co/276/2018 zo dňa 13.3.2019)

38. Pokiaľ ide o konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019, s ktorými závermi sa stotožňuje: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z. z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

39. Preto je súd toho názoru, že ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektívu dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti (v súvislosti s uvedeným porovnaním rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020). Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove v rozhodnutiach, podľa ktorého: „aplikáciu § 3 Občianskeho zákonníka nevyklučuje ani ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019); a tiež podľa ktorého „výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

40. Žalovaná bola tak na istine povinná zaplatiť žalobcovi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa X.X.XXXX sumu 2.100,- eur, teda sumu, ktorá jej bola zo strany pôvodného veriteľa poskytnutá, pričom zo strany žalovanej boli preukázateľne uhradené finančné prostriedky vo výške 2.026,15 eur a

teda nesplatená časť spotrebiteľského úveru je vo výške 73,85 eur. Súd v tejto časti nárok žalobcu považuje za dôvodný a žalovanú zaviazal na zaplatenie tejto sumy a vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

K úrokom z omeškania

41. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto si žalobca podanými žalobami uplatnil aj úrok z omeškania a to vo výške 5,00% ročne od 28.8.2018. Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

42. V zmysle zmluvných podmienok písomnosti nezasielané klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy klient príslušnú zásielku obdrží. Žalobca si v zmysle žaloby uplatnil úrok z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, pričom oznámenie je datované ku dňu 22.8.2018. Žalobca nepreukázal, v ktorý konkrétny deň žalovaná zásielku, v ktorej bolo obsiahnuté Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úverov, prevzala. Súd nespochybňuje, že žalobca túto listinu žalovanej odoslal, súdu však pre preukázanie nároku na úrok z omeškania absentuje dôkaz o čase, kedy sa žalovaná dostala do omeškania s plnením zosplateného dlhu, pretože ani zmluvné podmienky fikciu doručenia neupravili.

43. Ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre splatnosť celej pohľadávky vyžaduje okrem kvalifikovanej delikvencie dlžníka a dohody o možnosti zosplatenia, aj dispozitívny úkon vo forme žiadosti o plnenie celku, na ktorú je veriteľ v dôsledku omeškania dlžníka oprávnený. „Žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky resp. jej neuspokojeného zvyšku, je jednostranným adresovaným úkonom, ktorého účinky sú podmienené tým, že dôjde dlžníkovi (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Z hľadiska hmotného práva však môže strata výhody splátok nastať až doručením žaloby dlžníkovi súdom. V dôsledku doručenia dôvodnej žiadosti veriteľa o splatenie celej pohľadávky nastáva strata výhody splátok a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť jednorazovo celý zvyšok dlhu. Ak dlžník svoju povinnosť nesplní, dostáva sa do omeškania.“ (ŠTEVČEK, Marek et al. 2015. Občiansky zákonník II. §451-880. Komentár. Praha: C. H. Beck, 1986 - 1987 s.)

44. Podľa názoru súdu sa žalovaná dostala najskôr do omeškania deň nasledujúci po dni doručenia žaloby k jej rukám, kedy žalovaná preukázateľne nadobudla vedomosť, že žalobca od nej požaduje zaplatenie celej pohľadávky. Žalobca nepreukázal, v ktorý konkrétny deň žalovaná Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 22.8.2018 prevzala a zmluvné podmienky fikciu doručenia v týchto prípadoch neupravovali. Žalovanej bola žaloba s prílohami doručená ku dňu 28.8.2021, a teda prvým dňom omeškania je deň 30.8.2021 (deň 29.8.2021 pripadol na nedeľu - deň pracovného pokoja). Preto súd zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, a to zo sumy zo sumy 73,85 eur od 30.8.2021 do zaplatenia.

45. V súlade s ust. § 232 ods. 1 CSP súd uložil povinnosť zaplatiť žalovanému v lehote troch dní, ktoré plynú od právoplatnosti rozsudku.

K trovám konania

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania,

ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

48. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 1.379,43 eur s príslušenstvom. Súd žalobe čo do sumy 73,85 eur s príslušenstvom vyhovel a žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 5,35 % (= 73,85 eur z 1.379,43 eur) a úspech žalovanej predstavuje 94,65 % (= 100 % - 5,35 %). Vzhľadom na pomer úspechu v konaní úspešnej žalovanej by patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 89,30 % (94,65 % - 5,35 %).

49. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, v konaní bola pasívna, nevykonala žiadny procesný úkon, trovy konania si ani nevyčíslila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Súd preto v danej veci s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.